

Temasak

Nasjonale prosedyrer, opplæring og forvaltningsmodell i akuttmedisinsk kjede

HISTORIKK

Erfaring fra innføringen av Nødnett frem til 2015

- Før innføring av Nødnett lå ansvaret lokalt på det enkelte kontrollrom
- Gjennom innføringen og i tiden etter er opplæring koordinert av HDO, basert på erfaringene fra prosjektet innen:

Opplæring i bruk av utstyret

- ICCS og radioterminaler (Nødnett)
- En sentral opplæring måtte fortsette
- Nye versjoner krevde revidering av opplæringsmateriellet

Opplæring av instruktører

- Opplæring og etterfylling av lokale instruktører (2-3 pr. kontrollrom)
- Rekruttering til opplæringsgruppen

Operative prosedyrer – nivå 3

- Samarbeid mellom HDIR, KoKom og HDO
 - HDIR overtok etter nødnettprosjektet
- Varierende grad av etterlevelse etter innføringsprosjektet
 - Er et lokalt ansvar i dag

Tre nivåer prosedyrer for bruk av Nødnett

• Felles sambandsreglement for Nødnett (Nivå 1 prosedyre)

- Utarbeidet i samarbeid mellom Helsedirektoratet, DSB, Forsvaret og Hovedredningscentralene (HRS)
- Politidirektoratet (POD) har forvaltningsansvaret

• Nasjonal veileder for Nødnett i helsetjenesten (Nivå 2 prosedyre)

- Verktøy for økt samhandling mellom de akuttmedisinske tjenestene
 - Kommunikasjon internt og på tvers av etablerte kommune-, region- og helseforetaksgrenser i et felles, lukket, enhetlig og landsdekkende kommunikasjonsnett.
- Utarbeidelse av regionale / lokale prosedyrer for Nødnett i akuttmedisinsk beredskap skal utarbeides innenfor rammen av denne veilederen
- Helsedirektoratet har ansvar for å revidere/vedlikeholde denne

• Regionale/lokale prosedyrer (Nivå 3 prosedyre)

- Operative prosedyrer for samhandling på regionalt / lokalt nivå
- Ansvar for utarbeidelse og vedlikehold ligger til RHF, HF og kommuner

Noen erfaringer fra opplæring

- HDO etablerte mobile kontrollrom for opplæring
 - Fysiske maskiner
 - Radio
 - Nettverkskoblinger
- Disse ble pakket og transportert ut til de lokale kontrollrommene
 - Sikret opplæring på likt utstyr / oppsett
 - Kurs ble avholdt lokalt
 - Kostbart siden løsningen krever mye hardware
- Konkluderte med at en sentral opplæringslokasjon var mer rasjonell
 - Billigere, tross reise/opphold
 - Utstyret står fast satt opp – klar til bruk
 - Kurslokalene på Gardermoen ble etablert

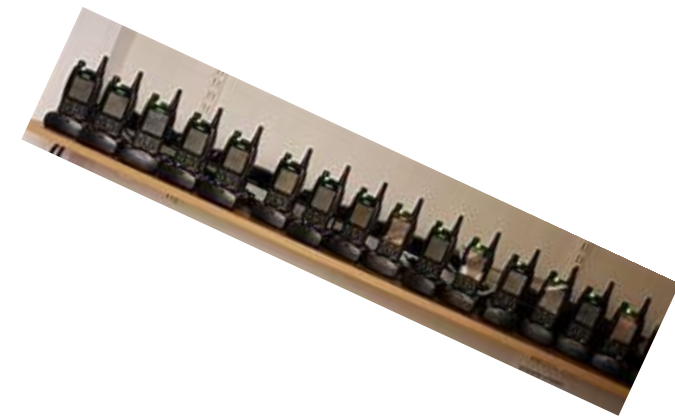
HDOs sentrale opplæringsenhet

- Består av
 - Opplæringsansvarlig (100%)
 - Innleie av tre områdeinstruktører (40% stillinger)
 - Ansatt til vanlig i akuttmottak, AMK m/legevakt og på ambulanse
 - Daglige brukere av ICCS og radioterminal
 - Har dedikerte lokaler med alt nødvendig utstyr tilgjengelig
- Ansvar for revidering og oppgraderinger av opplæringsmateriell
 - Små og store kontrollrom
 - Radioterminalkursene
- Siste versjon av opplæringsmateriell ligger på NAKOS portalen
 - Tilgjengelig for godkjente instruktører
 - Sikrer ensartet og oppdatert opplæring
- E-læring (NAKOS portalen)
 - Første del av opplæringen

HDO ansvar for opplæring

- Nødnett, kontrollrom og radioterminaler
 - Sikre kompetanse for brukere av Nødnett (Akuttmedisinforskriften §4)
 - Bruk av Nødnett skal skje i samsvar med regelverk og prosedyrer
 - Lokal leder har ansvaret for gjennomføring og oppfølging
- Ansvar
 - Sikre ensartet opplæring
 - Utdanne nye instruktører
 - Undervisningsmaterieill / e-læring
 - Sentralt undervisningsrom på Gardermoen
 - Veilede lokale instruktører og ledere

Instruktør- og sluttbrukeropplæring

- Kurs for lokale instruktører i h.t. kursplan på:
 - Radioterminaler
 - Kontrollrom (bruk av kommunikasjonsløsningen)
- Utdanner lokale instruktører
 - Ved nyansettelser, turnover og bytte av jobb
 - Oppfriskningskurs for eksisterende instruktører (nye versjoner)
 - **Disse kjører sluttbrukerkurs lokalt**
 - Rasjonelt
 - Kan kjøres på kort varsel – lokalt
- HDO har også et tilbud om sluttbrukerkurs (radioterminaler og kontrollrom) som et supplement

Roller og ansvar

- Akuttmedisinforskriften
 - Stiller krav til bruk av Nødnett i helsetjenesten
 - Forvaltes av HDIR, som stiller krav til bruk, teknisk spesifisering, organisering og opplæring i bruk av utstyret.
- RHF, HF og kommuner
 - Ansvar for at bruk av Nødnett er i tråd med lov og forskrift
- HDO
 - Forvalter av kommunikasjonsløsning og radioterminaler
 - Ivaretar grensesnittet mellom Nødnett og helsetjenestens løsninger
 - Ansvar for drift og brukerstøtte

Dagens kurstilbud fra HDO

Kurs	Krav til forkunnskaper	Sted
Instruktørkurs AMK	AMK brukeropplæring og brukerkurs for radioterminalbrukere	HDO Gardermoen
Instruktørkurs legevakt og akuttmottak (små kontrollrom)	Brukeropplæring for akuttmottak- eller legevaktoperatør, samt brukerkurs for radioterminalbruker	HDO Gardermoen
Instruktørkurs radioterminal	Radioterminalopplæring for ambulansetjenesten og være daglig brukere av radioterminal	HDO Gardermoen
Sluttbrukerkurs AMK (kontrollrom)	Gjennomført e-læring i NAKOS portalen	HDO Gardermoen
Sluttbrukerkurs legevakt og akuttmottak (kontrollrom)	Gjennomført e-læring i NAKOS portalen	HDO Gardermoen
Radioterminalkurs for ambulanspersonell	Gjennomført e-læring i NAKOS portalen	Lokalt, eller sentralt hos HDO Gardermoen
Radioterminalkurs for leger i vakt, legevakt og akuttmottak	Gjennomført e-læring i NAKOS portalen	Lokalt, regionalt eller sentralt hos HDO Gardermoen
Radioterminalkurs for annet helsepersonell	Dette er kurs som kan bli aktuelt med andre brukergrupper innen helse, som får tilgang til nødnett.	
Oppfriskningskurs/ Refresh	Kursene tilpasses i samarbeid med kunden i forhold til deres behov.	

Kurslokalene på Gardermoen kan også leies (inkl. utstyr) for gjennomføring av egne kurs hos AMK, HF og kommuner

MULIGHETSROM

Flere prosjekter skal levere nye støtteverktøy

- AMK-IKT interregionalt prosjekt
 - Kart- og oppdragssystem for AMK-sentralene
 - Landets AMK-sentraler får bedre teknologistøtte
- KAK-prosjektet
 - Ny, fremtidsrettet kommunikasjonsløsning
 - Landets AMK-sentraler, Legevaktsentraler og Akuttmottak får bedre teknologistøtte
- Video til AMK- og legevaktsentraler
 - Er i ferd med å etableres hos HDO (SNLA sin løsning)
- Oppdragshåndtering og kartløsning til Legevaktsentraler

Opplæringsbehov

- AMK-IKT – opplæring i bruk av oppdrags- og kartløsningene
 - Sluttbrukeropplæring (bruk av applikasjoner)
 - Rettet mot AMK-sentraler
- KAK – opplæring i Nødnett og kommunikasjon
 - Nødnett – radio / prosedyrer
 - Telefoni
 - Bruk av løsningen
 - For alle kontrollrom (AMK, LVS, AM)
- Felles, lik opplæring for alle i akuttmedisinsk kjede
 - Plattform for samarbeid på tvers av organisatoriske og geografiske grenser
 - Ta over for hverandre fordrer like prosedyrer
 - Sikre at helsefaglig personell får nødvendig og korrekt støtte i utøvelsen av sine roller
- Behov for mulighet av å avholde lokale/regionale kurs
 - Nye, sentrale (softwarebaserte) løsninger støtter dette (lite utstyrskrevenende)
 - Raskere, rimeligere og mer effektivt

Forankring i HDOs strategi og nasjonale planer

- Bidra til å understøtte fremtidens akuttmedisinske kjede
- Pasienten og sluttbruker skal stå i sentrum i all utvikling av tjenester, og helsetjenesten skal utnytte mulighetene teknologien gir
 - Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023
- Fremtidens akuttmedisinske kjede skal være mer sammenhengende
 - Legge til rette for samarbeid mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten
 - Legge til rette for samarbeid på tvers av nødetater
- Mulighet til å skalere tjenester på kort varsel
 - F.eks. at sentraler kan ta over for hverandre
- Avhengige av tilgang til riktig og relevant informasjon til rett tid
- Sikre dynamisk tilgang til informasjon
 - På tvers av virksomheter og forvaltningsnivå
- Pasientsikkerhet skal sikres gjennom gode prosedyrer

Forvaltningsmodell IKT

- Utredning mai 2020 tok for seg:
 - Forvaltningsfunksjoner for ny interregional AMK tjeneste
 - Utrede forvaltningskonsept for AMK, GIS og KAK
 - Fremme sak for IKT-direktørmøte (SAK 33/20)
- Diskuterte interregional;
 - Tjenesteforvaltning
 - Testmodell
 - Dokumentforvaltning
- Utredningen tok kun for seg sider ved IKT forvaltning

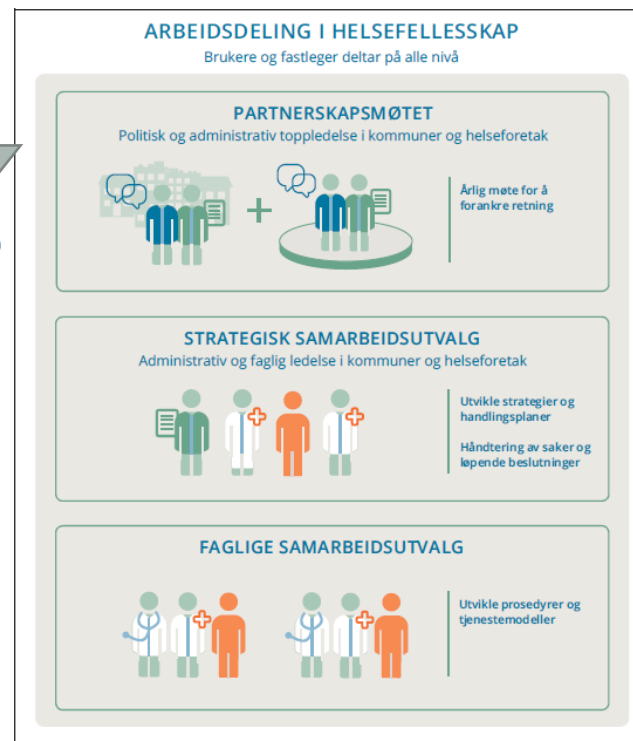
Forvaltningsmodell HDO

- Utredningen fra 2020 slår fast:
 - HDO HF eier, drifter og forvalter kommunikasjonsløsninger både til spesialist- og kommunehelsetjenesten.
 - HDOs styrings- finansierings-, drifts og forvaltningsmodell er bygd opp for å ivareta begge kundegruppene.
 - HDO er positiv til å delta inn i en forvaltningsmodell med KAK for å sikre grensesnittet mot GIS og AMK.
 - HDO må imidlertid benytte eksisterende drifts, forvaltnings- og finansieringsmodell for å ivareta kundene i spesialist- og kommunehelsetjenesten.
 - Forvaltning av KAK må koordineres mot denne nye modellen.

Samarbeid, samordning og pasientfokus - Helsefelleskap

- Samhandlingsreformen resulterte i *samarbeidsavtaler* mellom kommuner og helseforetak
- I *Nasjonale helse- og sykehusplan 2020-2023* tar regjeringen dette videre til etablering av *19 Helsefelleskap*

Fra avtaler til helsefelleskap

Helsefag

Medisinsk nødmeldetjeneste og samarbeid med andre nødetater

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023:

- Medisinsk nødmeldetjeneste er en nøkkelressurs i den akuttmedisinske beredskapen.
- AMK og LVS har stor betydning for riktig ressursbruk ved utalmering.
- Ambulanse, legebil, luftambulans, legevakt eller annet helsepersonell.
- Et godt samarbeid mellom nødetatene og andre beredskapsaktører er nødvendig i mange situasjoner.
- Det er etablert arenaer for samarbeid om kompetanse og teknologi.
- I Bodø og Kirkenes er de tre nødetatene samlokalisert, og flere er på vei.

Figur 6.2 Stadig mer utredning og behandling skjer i ambulansetjenesten

Illustrasjonsfoto fra St. Olavs hospital HF, Borgos foto AS

Forvaltningsmodell fagdimensjon

- Fremtidens forvaltningsmodell må ta opp fagdimensjonen
 - Krav styres av behov for fagstøtte i den prehospitalt kjeden
 - Knytter sammen Helsefag og IKT
 - Styres gjennom Fagdirektørmøtet
- I tillegg til nivå 1 og 2 prosedyrer, sikre koordinering på nivå 3
 - Lokale prosedyrer som understøtter samarbeid
 - Mellom AMK-sentraler
 - Mellom AMK-sentraler og Legevaktsentraler
 - Mellom AMK-sentraler, Legevaktsentraler og Akuttmottak
- Helhetlig opplæringskonsept
 - Koordinert, kontinuerlig opplæring for hele den akuttmedisinske kjeden
 - Sikre landsdekkende, felles og samordnet opplæring
 - IKT løsninger for kommunikasjon, oppdrag- og kartløsninger skal understøtte det helsefaglige

